

# Vorbereiden

## De hemel gaat open

Marcus 1:1-11

10 januari 2021

### WELK VERHAAL LEZEN WE?

Jezus wordt gedoopt door Johannes de Doper. Er klinkt een stem uit de hemel: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde.'

### Begin van het evangelie

We lezen vandaag het begin van het evangelie van Marcus. Hij vertelt niet over de geboorte van Jezus, zoals Lucas dat doet. In plaats daarvan begint hij meteen te vertellen over Johannes de Doper. Wat hij deed, was de vervulling van wat al door de oude profeten werd gezegd.

### Foutje?

'Het staat geschreven bij de profeet Jesaja', zegt Marcus. Maar dat klopt niet helemaal. Het eerste deel van het citaat staat eigenlijk geschreven bij de profeet Maleachi (3:1). Alleen het tweede deel van de profetie ('Luid klinkt een stem...') is terug te vinden in Jesaja 40:30. Heeft Marcus hier een foutje gemaakt? Of zou hij bewust alleen de profeet Jesaja genoemd hebben? We weten het niet en het maakt voor de betekenis van de tekst ook niet veel verschil. Toch zijn er wel oude handschriften waarin de tekst is veranderd in: 'Het staat geschreven bij de profeten.' Dan klopt het tenminste weer allemaal...

### Johannes de Doper

Johannes de Doper is een wegbereider, iemand die vóór Jezus uitgaat. Het evangelie van Lucas vertelt dat Johannes een neef is van Jezus. Kort na de geboorte van Johannes zong zijn vader al dat hij zijn volk bekend zou maken met hun redding door de vergeving van hun zonden (Lucas 1:77). Johannes vertelde mensen over Gods koninkrijk en kreeg ook leerlingen, net als Jezus later.

### Na Johannes komt Jezus

Marcus heeft boven zijn verhaal gezet dat dit het evangelie van Jezus Christus is, maar in het begin van zijn verhaal gaat het alleen maar over Johannes. Daarmee maakt de evangelist ook door de vertelstructuur duidelijk welke verhouding Johannes en Jezus hebben, als wegbereider en Messias 'die-na-mij-komt'. Pas in vers negen verschijnt Jezus op het toneel.

### Jezus wordt gedoopt

Net als veel andere mensen komt ook Jezus naar de Jordaan om zich door Johannes te laten dopen. Eigenlijk is dat bijzonder, als je bedenkt wat de doop betekent. Het gaat om 'inkeer en vergeving van zonden' (vers 4) - heeft Jezus dat dan nodig? In het evangelie van Matteüs horen we dat Johannes Jezus zelfs probeert tegen te houden omdat hij het niet gepast vindt. Maar Marcus heeft geen tijd om dat te vertellen. Hij vertelt meteen over het moment dat Jezus weer uit het water omhoogkomt en wat er dan allemaal gebeurt. Het lijkt alsof Marcus vaart wil maken met zijn verhaal; dat zullen we ook bij de lezingen van komende weken nog vaker terugzien.

### De hemel gaat open

Er gebeuren wonderlijke dingen als Jezus gedoopt is. De hemel scheurt open en de Geest daalt als een duif op Jezus neer. En er klinkt een stem uit de hemel: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde.' Dat is een belangrijk moment, al vroeg in het evangelie. Hier wordt als het ware van hogerhand bevestigd dat Jezus werkelijk de Messias is. Dit verhaal gaat niet over iemand die zelf bedenkt dat hij misschien wel eens de Zoon van God zou kunnen zijn; hij is door God zelf aangewezen en dat was voor iedereen te horen.

# Vieren

## De hemel gaat open

Marcus 1:1-11

10 januari 2021

### Kindermoment in de dienst

Neem een paar verrekijkers mee. Vraag wie er in de gemeente weleens met dit ding op pad gaat. Waar kijken ze dan naar? Laat een paar kinderen met de verrekijker door een raam naar buiten kijken. Wat is er allemaal te zien? En als je naar de lucht kijkt, wat zie je dan?

Vertel: 'Er zijn ook dingen die je zelfs met de beste verrekijker niet kunt zien. Vandaag lezen we dat de hemel opengaat. Hoe zou dat eruitzien?'

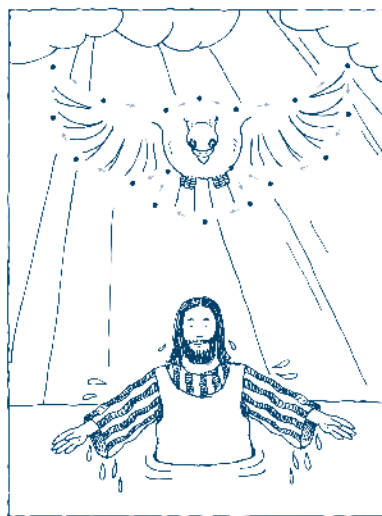
### Gebed

Goede God,  
Elke keer als er iemand lacht,  
als een ruzie goed gemaakt wordt,  
als er iemand getroost wordt,  
als mensen aardig en geduldig zijn,  
elke keer als dat gebeurt,  
dan is het of de hemel een stukje opengaat.  
Alsof we een glimp van U zien.  
Help ons om goed te kijken God.  
Amen

### Werkblad en tips



Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. Het werkblad voor de jonge kinderen is een kleurplaat van de doop van Jezus. Hier zien ze Jezus die gedoopt is in de Jordaan en zij verbinden de punten. Het is een duif die uit de hemel neerdaalt. Op het werkblad voor lezende kinderen kleuren zij aan de hand van vragen, opdrachten en weetjes een codekleurplaat in.



### Eerste zondag na Epifanie Jaar B

Lezing uit het Oude Testament	Jesaja 55:1-11
Antwoordpsalm	Daniël 3:52:56
Epistellezing	(Handelingen 19:1-7)
Lezing uit het Evangelie	Marcus 1:1-11 (13)

# Vertellen

## De hemel gaat open

Marcus 1:1-11

10 januari 2021

### Vertelling 4-7 jaar

#### Een stem uit de hemel

Lang, heel lang geleden klonk er een stem. Die stem zei: 'Let op! Daar komt iemand aan. Loop maar achter hem aan. Hij wijst je de weg. Let maar goed op wat hij je zegt!' De iemand, die is er nu. Het is Johannes.

Kijk, daar loopt hij. Ook Johannes roept de mensen. Hij zegt: 'Kom maar hier. Naar het water, naar de rivier. Laat je dopen, ga kopje onder met mij. God wast alles weg, je bent weer vrij!'

De mensen horen wat Johannes zegt. Ze lopen met hem mee. Ze gaan met Johannes mee het water in. Hun kleren worden nat, maar dat maakt niks uit. Ze gaan helemaal kopje onder.

Johannes helpt de mensen weer rechtop. 'Nu ben je schoon', zegt hij tegen ze; 'je mag weer opnieuw beginnen.'

Blij gaan de mensen naar huis. Of ze kijken naar de andere mensen die zich laten dopen. Ze praten met elkaar en lachen. 'Wat is Johannes toch bijzonder', zeggen ze tegen elkaar. 'Ken je iemand zo speciaal als hij?'

Johannes hoort de mensen praten. 'Ik ken iemand die nog specialer is dan ik', zegt Johannes. 'Hij is zo bijzonder, ik ben daar niks bij!' Johannes heeft het over Jezus. 'Kijk, daar komt Jezus aan.'

Jezus gaat met Johannes mee het water in. Zijn kleren worden nat, maar dat maakt niks uit. Jezus gaat helemaal kopje onder.


Als Jezus weer rechtop staat, gaat de hemel open. Uit de hemel komt een duif. De duif gaat op Jezus' hoofd zitten. En er klinkt een stem. Een stem uit de hemel. De stem zegt tegen Jezus: 'Jij bent mijn Zoon, jij maakt me blij.'




#### Werkvormen

##### 4-7 jaar

 **Gesprek:** Jezus laat zich door Johannes dopen, net als veel andere mensen. Hoe gaat het dopen hier in de kerk? En wat betekent het? Laat de kinderen vertellen over een keer dat zij helemaal kopje onder water gingen. Hoe voelde het? Hoe klonk het? Kon je nog iets zien? Misschien was het ook best even spannend om helemaal onder water te zijn.

 **Spel:** Speel met de kinderen het verhaal na. Gebruik verkleedkleden. Iemand speelt Johannes. Hij doopt de mensen. Ook Jezus laat zich dopen. Iemand speelt de duif. Hij vliegt naar Jezus toe en gaat bij hem zitten.

 **Tekenen:** Het thema is 'de hemel gaat open'. Stel je voor dat er een deurtje in de hemel zou zitten, dat je open kunt doen. Wat zou je dan allemaal zien, denk je? Laat alle kinderen op hun rug liggen (het liefst buiten). Ze kijken omhoog. Wat zien ze allemaal? Zien ze ook het (denkbeeldige) deurtje van de hemel? Laat ze die openmaken. Ze mogen roepen wat ze allemaal achter dat deurtje zien. Daarna mogen ze het op een vel papier tekenen en het aan elkaar laten zien.

## 8-10 jaar



**Gesprek:** Wat klinken er veel stemmen in dit verhaal! De eerste stem is van een profeet. Lang geleden vertelde hij al wat er komen zou. Welke stemmen heb je nog meer gehoord, denk je? Wat zeggen de stemmen? Zouden die stemmen hetzelfde tegen jou kunnen zeggen?



**Spel:** Laat de kinderen met Lego of Playmobil het verhaal nabouwen. Johannes in de Jordaan die mensen doopt. Ook Jezus laat zich dopen. Een vogel komt uit de hemel en zit op Jezus' schouder. Maak foto's van de resultaten. Misschien kunnen deze foto's terug in de kerk getoond worden.



**Creatief:** In het verhaal 'scheurt de hemel open'. Hoe zou dat zijn? Met deze oefening kunt u deze ervaring met de kinderen verkennen. Laat de kinderen allemaal lagen krantenpapier op elkaar plakken. Dit kan ieder kind op een eigen vel doen. Of gebruik een heel groot vel waar samen op gewerkt kan worden. Doe een zaklamp aan en leg hier een doorzichtige bak over. Leg het papier op die bak en scheur voorzichtig wat papiertjes open. Wat is er te zien onder elk laagje papier? Zien de kinderen het steeds wat lichter worden?

## 11-12 jaar



**Zingen:** Luister samen naar het lied van Johannes de Doper.  
Hoe had hij het geloofd,  
die man aan de Jordaan,  
hoe had hij het geloofd,  
het Koninkrijk brak aan.  
Vervlogen is zijn hoop,  
de wereld bleef gelijk,  
vervlogen is zijn hoop,  
hoe ver het Koninkrijk.

Tekst: Hans Bouma  
Muziek: Frans Luyt

Uit: *De wereld is een toverbal*  
(Uitgeverij Gooi & Sticht)



**Creatief:** De duif in het verhaal staat symbool voor de Geest. Nu wordt de duif ook vaak als teken van vrede gebruikt. Hebben die twee met elkaar te maken? Laat de kinderen een duif knutselen. Bespreek waar ze deze duif in de wereld zouden willen laten landen. Zie voor voorbeelden [www.kindopzondag.nl](http://www.kindopzondag.nl)

## Vertelling 8–12 jaar

### Het begin

Lang, heel lang geleden was er een profeet. Die profeet schreef in een boekrol: 'In de woestijn roept iemand dat de Heer eraan komt.' Het is nu al lang geleden, dat de profeet dat schreef. Maar vandaag staat er iemand in de woestijn. Hij heet Johannes. Hij roept: 'De Heer komt eraan! Ik ben zijn boodschapper, net zoals de oude profeet al heeft voorspeld.'

'Luister mensen', zegt Johannes. 'Stop met waar je mee bezig bent. Kom met mij mee en begin opnieuw.'

Veel mensen gaan met Johannes mee. Ze willen hun leven veranderen. Daar staan ze, langs de kant van de rivier de Jordaan. Johannes staat al midden in het water. 'Kom', zegt hij; 'Dan doop ik je. En als je weer bovenkomt, dan ben je schoon. Een nieuw begin.'

Een voor een gaan de mensen het water in. Johannes pakt ze bij hun schouders vast. De mensen laten zich achterovervallen. Ze gaan helemaal kopje onder. Maar ze zijn niet alleen. Johannes helpt ze overeind. 'De Heer is bij je', zegt hij. Het water in de Jordaan is geen schoon water. Het is niet een sopje dat alle viezigheid wegwast. En toch voelen de mensen zich schoner als ze het water uitkomen.

Johannes zegt: 'Ik doop jullie met water. Maar er komt iemand na mij. Hij zal jullie dopen met de heilige Geest.' Johannes vertelt over Jezus. 'Ik ben zelfs niet goed genoeg om zijn schoenen uit te doen', zegt hij.

En juist die Jezus komt naar Johannes toe. Hij gaat, bij de andere mensen, langs het water staan. 'Ik wil dat je mij doopt', zegt hij tegen Johannes. Hij stapt het water in en laat zich achterovervallen. Johannes helpt hem weer overeind.

Dan scheurt de hemel open. Een duif vliegt naar Jezus toe en gaat op zijn schouder zitten. Uit de hemel klinkt een stem: 'Jij bent mijn lieve Zoon, jij maakt me blij.'

### Weetje

De duif in het verhaal staat symbool voor de heilige Geest. De duif is ook bekend als symbool van vrede.

### To do

Vraag een kind te gaan staan. De andere kinderen staan achter dit kind, klaar om hem op te vangen. Het kind dat staat, laat zich achterovervallen. Hoe voelt dat? In het verhaal gebeurt eigenlijk hetzelfde: mensen laten zich dopen door zich achterover in het water te laten vallen.